

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserțiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

Pastorală pentru postul mare.

IULIU

*din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei
Episcop român unit de Cluj—Gherla,*

Veneratului Cler și iubitului popor dreptcredincios

Dar și Binecuvântare dela Dumnezeu Tatăl și Mântuitorul Nostru Isus Hristos!

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Sfânta Maică Biserică ne îmbie, cu suflet de maică dulce, marele dar al Postului mare. Dar scump dela Dumnezeu este timpul sfânt de sufletească pregătire și reculegere, pentru ziua luminată a Invierii Domnului. Cu adevărat prea bine se potrivesc cuvintele Scripturii pentru toate zilele sfântului și marelui post: „*Iată timpul bineprimit, iată ziua mântuirii.*»

Glas tainic ne chiamă să coborim în sufletele noastre și să ne înfățișem înaintea Domnului, cumpănind toate gândurile, cuvintele și faptele în lumina poruncilor lui Dumnezeu, să cerem iertarea păcatelor și fărădelegilor, îndreptarea și împăcarea noastră.

„Adeverit cuvânt și de toată primirea vrednic, spune Apostolul neamurilor, că Isus Hristos a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâiu sunt eu“. Cu cât mai puternic va stăruii acest cuvânt adeverit, pentru noi, apăsați de așa grea povară a păcatelor și fărădelegilor?! In taina sufletului său chinuit știe fiecare muritor cât este de grea această sarcină și cât este de dureroasă cunoștința păcatului.

Să mărturisească dară, fără șovăire, în smerenia sufletului său, cu marele Apostol Pavel, cel dintâiu dintre păcătoși sunt eu și cu nădejde în mila nemărginită a Mântuitorului Isus, care binevoit a ne arăta, că s'a îndepărtat mai îndreptat spre casă vameșul după smerita și dureroasa mărturisire, decât fariseul îngâmfat, să zică fiecare: Doamne fii milostiv mie păcătosului.

Milă și iertare îmbie Domnul tuturor. Chiamă cu stăruință dulcele și dumnezeescul său glas: „*Veniți la mine toți cei osteniți și împovorați și eu vă voi odihni pe voi*“. Ce povoaară mai înfricoșată poate să apase un biet suflet, decât cunoștința păcatului de moarte, a cărui vierme, care-l roade, nu moare și focul lui nu se stinge. Ostenit peste măsură este bietul om strivit sub o atare povoaară. Oricum ar încerca să înecă durerea neliniștei sufletului vinovat, nu este în stare cu nimic în lume. Iară și iară strigă, din adâncuri, răsplata dreptului Judecător. Adame, unde ești? Cain, unde este fratele tău? Fel de fel de întrebări, câte feluri de păcate sunt. Din fața lui Dumnezeu nu se poate ascunde nimeni.

Către acest suflet chinuit se îndreaptă glasul dulce al Mântuitorului: „*Veniți la mine toți cei osteniți și împovorați și eu Vă voi odihni pe voi*“.

Odihna iertării, iubiiții mei, și fericirea păcii dumnezeiești, ni se îmbie tuturor din partea Domnului Isus, Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre.

Pentru aceasta iertare a păcatelor noastre s'a lăsat înălțat pe cruce. Pentru această pace a sufletelor noastre și-a jertfit Domnul viața pe lemnul sfânt al crucii. Pentru a noastră izbăvire, adevărată desrobire, a plătit marel preț al vieții Sale. Pentru libertatea noastră cea adevărată. „*Voi veți fi cu adevărat liberi când vă va elibera pe voi Fiul, zice Domnul. Pentru că tot ce ce face păcatul este rob al păcatului. Din puterea păcatului ne-a scos Domnul, plătiind prețul mare al răscumpărării noastre. Crucea Domnului ne vestește pretutindeni biruința Domnului și răscumpărarea noastră.*“

Pentru aceea ne strigă tuturor, marile Pavel, „cu preț mare sunteți răscumpeați. Pentru numele Domnului nostru Isus Hristos, vă rog, împăcați-Vă cu Dumnezeu!“

Împăcați-Vă, pentru că Domnul Vă așteaptă cu brațele deschise, așa cum le vedeți întinse pe sfânta Cruce.

Câtă iertare ne vestește această sfântă Cruce, pe care Fiul lui Dumnezeu s'a rugat pentru cei, ce-L restigneau: „Părinte, iartă-le, pentru că nu știu ce fac!“

Pocăința dreaptă și mărturisirea dureroasă, tot de pe cruce, primește dumnezeiască deslegare și iertare: „astăzi cu mine vei fi în raiu“. Cât de dumnezește l-a ușorat Domnul pe tâlharul cel cu adevărat pocăit, în smerenia sufletului său îndurerat, pentru păcatele săvârșite.

Domnul chiamă la iertare. Domnul îmbie, stăruitor, pacea. Veniți la mine, că eu Vă voi odihni pe voi. Luați asupra voastră jugul meu și Vă învățați, că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre.

Ușurare și odihnă sufletelor. Pacea sufletelor.

Să ascultăm, iubiiții mei, glasul Domnului, de chemare, și să-l urmăm. Să mergem la Domnul în aceste sfinte zile ale postului mare.

Este timpul bine primit și ziua mântuirii. Să ne apropiem de sfânta taină a pocăinții. Să plecăm genunchii sufletului și ai trupului nostru în fața Domnului, plinind, după a Domnului sfântă rânduială, mărturisirea dureroasă a păcatelor, hotărâți de a ne îndrepta și a face destul pentru ele și să primim deslegarea Domnului prin aceia, pe cari i-a îmbrăcat cu putere de sus, în ziua chiar a Învierii Sale, zicând: „*Luați Spirit Sfânt, cărora veți ierta păcatele se vor ierta lor și cărora le veți ținea vor fi ținute*“.

Eu te iert și te desleg, rostește preotul Domnului, lucrând însă iertarea și împăcarea darul Mântuitorului Isus, și se ridică iertat și ușurat, cu sufletul îndreptat, prin mila și îndurările iubirei de oameni a Domnului.

Puterea darului dumnezeesc a trezit sufletul din moarte la viață și împărția păcii lui Dumnezeu stăpânește acel suflet fericit.

„Pentru numele Domnului nostru Isus Hristos, Vă rog, cu sfântul apostol Pavel, împăcați-Vă cu Dumnezeu.“

Aici și așa, se lucrează împăcarea lumii. Aici, în sufletele credincioșilor, și numai așa, prin sfânta Taină a împăcării, după a Domnului sfântă așezare. De aici isvorește pacea în familii. De aici se instăpânește pacea în sate. Pacea adevărată, pacea statornică, pacea sfântă a împărăției lui Dumnezeu, instăpânită în sufletele luminate ale creștinilor adevărați. Această-i puternica și nebiruita temelie a păcii neamului, împuternicit, astfel, pentru toate biruințele, în cele mai grele încercări.

Așa să ne curățim sufletele și să ne luminăm inimile în timpul sfânt de sufletească pregătire pentru marele prasonic al Învierii Domnului.

Să murim păcatului în sfânta Taină a pocăinței și să ne sculăm la nouă

viață, întru Hristos Domnul nostru.

Pentru a face toate înlesnirile, pentru a se putea apropia cu toții la sfânta mărturisire, lăsăm, din nou, tuturor fraților preoți, să invite în câteva zile din postul mare pe frații preoți din vecini, schimbându-se astfel împrumutat, întru ascultarea sfintelor mărturisiri, încunoștințând din bună vreme, pe credincioși, ca cei ce ar dori să se mărturisească cu acel prilej, să-o poată face. Despre împlinirea acestei dispoziții Frații protopopii vor raporta după sfintele Sărbători.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi“.

„Dragostea mea cu voi, cu toți, întru Hristos Isus. Amin“.

Cluj, lăsatul postului mare 1938.

Episcop Iuliu

Aceasta pastorală se va citi din partea Onorat Frățiilor Voastre, poporului credincios la începutul postului mare. În filii în Dumineca următoare.

Nr. 1891/1938.

R u g ă c i u n i

pentru deslegarea de jurământ și împăcarea sufletelor.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii,

„Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bunăvoință“; cântarea sfântă rostită de îngeri deasupra leagănului sărăcăcios al Mântuitorului Isus din ieslea peșterii Viiflaimului, cuprinde sufletul nou al Împărăției lui Dumnezeu pogrât din Ceriu pe pământ. Mărire lui Dumnezeu și pace între oameni. Iată sufletul împărăției Domnului Isus.

Pe acest suflet s'a zidit așezarea nouă a Noului Testament. Iubire și pace. Aceasta-i puterea nebiruită de nouă viață, în darul lui Dumnezeu, pentru Dumnezeu.

Cu sufletul înviat la nouă viață să ne apropiem de sfânta zi a Invierii.

Iată timpul bine primit. Iată ziua mântuirii. Să intrăm cu sufletul curcnic al părinților noștri pe calea postului mare. Este calea mântuirii.

Domnul va da putere poporului Său și va binecuvânta pe poporul Său cu pace.

Mântuește Dumnezeule poporul Tău și binecuvântă moștenirea Ta.

Pace tuturor!

Nu poate fi altă temelie de viață puternică nici pentru încredințarea scumpă sufletului nostru, care ne înalță în această viață călătorind spre cea veșnică.

Suflet de viață pentru întreaga noastră așezare omenească, aici pe pământ, este tot iubirea și pacea.

Cu acest suflet se poate clădi împărăție puternică, nebiruită chezeșuitoare de înaintare, înflorire și fericire pentru fiii săi.

Semne dureroase de slăbire și de destrămare s'au arătat, spre îngrijorarea noastră a tuturor, din neîncetatele

frământări, pline de ură și împerecheri, între fiii aceluiasi neam, chemați cu toții, totuși, spre a clădi și nu pentru a dărâma.

Pentru a feri, tot mai mult, neamul de aceste primejdii ale desbinării în neîncetate frământări, Majestatea Sa Regele Carol II, scumpul nostru Suveran, a hotărât să supună neamului, spre învoire, o nouă așezare constituțională, pe care fiii neamului au primit-o cu multă însuflețire și ușurare. De acum suntem chemați, cu toții, ca în dragoste și pace, cu suflet creștinesc și românesc să muncim cu zor pentru înălțarea țării și fericirea neamului.

Cu acest gând și hotărâre să înălțăm, cu toții, în prima Duminică a postului mare, care este Duminică dreptei credințe, rugăciuni calde către Atot Puternicul și Preamilostivul Dumnezeu, pentru ca să stăpânească pacea și buna înțelegere între fiii neamului, ca cu ajutorul Domnului să clădim împărăție puternică și binecuvântată pentru bunăstarea și fericirea tuturor fiilor neamului. Deslegați de orice legătură ce ne-ar putea împiedeca în această binecuvântată lucrare, ca fii buni și credincioși ai lui Dumnezeu și ai neamului, să muncim cu cinste și vrednicie spre mărirea lui Dumnezeu și înălțarea neamului.

Darul Domnului cu voi cu toți.
Amin.

Episcop Iuliu.

Lăsăm să urmeze aici rânduiala rugăciunilor pentru acest prilej, cari, de altmintrelea, sunt aceleași pentru întreagă Provincia noastră Mitropolitană:

R â n d u i a l a

slujbei bisericești ce se va oficia în ziua de 13 Martie 1938 pentru pacea și liniștea între fiii neamului și deslegarea de sub jurămintele politice.

(La sfârșitul Sfintei Liturgii, după rugăciunea amvonului, preoții sau preotul, ies înaintea ușilor împărătești).

Strana cântă: Mântuește Doamne poporul Tău . . .

Preot: Mărire Ție celui ce ne-ai arătat nouă lumină.

Corul: Doxologia cea mare.

Preot: Indură-te spre noi Dumnezeule după mare îndurarea Ta . . .

Corul: Doamne îndură-te spre noi.

Preotul: Incă ne rugăm pentru Preaînălțat Regele nostru . . .

Corul: Imnul Regal.

Preotul: Incă ne rugăm ca să se păzească sfânt lăcașul acesta . . .

Corul: Doamne îndură-te spre noi.

Preot: Auzi-ne pe noi, Dumnezeule . . . (Liturghier pag. 21).

Corul: Amin.

Preot: Domnului să ne rugăm:

Corul: Doamne îndură-te spre noi.

Preot: Mulțumim Ție, Dispunătorule, iubitorule de oameni, Împăratul veacurilor și dătătorul bunătăților, cela ce ai stricat peretele din mijloc al vrajbei și ai dăruit pace neamului omenesc, și ai dăruit și acum pace fiilor neamului nostru: înrădăcinează într'inșii frica Ta, și întărește-le iubirea unuia spre altul, stinge toată cearta și curmă toată sminteala și împărechierea. Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Corul: Amin.

Preot: Pace tuturor.

Corul: Și Spiritului tău.

Preot: Capetele voastre . . .

Corul: Ție Doamne.

Preot: Domnului să ne rugăm:

Corul: Doamne îndură-te spre noi.

Preot: Dispunătorule, Doamne Dumnezeul nostru, unule născut Fiule și Cuvinte al Tatălui, celace prin patima Ta ai rupt legătura păcatelor noastre, și ai suflat în fețele Apostolilor Tăi și ai zis: Luați Spirit Sfânt, ori căroră veți ierta păcatele, se vor ierta

lor; și cărora le veți ținea, vor fi ținute; Tu, Dispunătorule, prin Sfinții Tăi Apostoli ai dăruit celor, ce în vreme potrivită slujesc în sfântă Biserica Ta, să ierte păcatele pe pământ, și să lege și să deslege toată legătura nedreptății. Deci și acum Te rugăm pentru robii Tăi credincioșii acestei parohii, cari s'ar fi legat cu jurăminte neiertate, rupe legătura păcatelor lor, orice au grăit întru neștiință sau întru nebăgare de seamă, ori din micime de suflet au făcut, cela ce știi, neputința omenească, ca un Dispunător

bun și iubitor de oameni, iartă-le lor toate păcatele cele de voie și cele fără de voie.

Că Tu ești acela ce Te înduri spre cei legați, celace ridici pe cei surpați, nădejdea celor desnădăjduiți, odihna celor căzuți, scapă și pe robii Tăi de legătura jurămintelor lor neiertate. Că s'a binecuvântat preasfânt numele Tău, și s'a preamărit împărăția Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Corul: Amin.

Această rânduială este a se plini în parohii în Duminecă primă din post. În filii se va face în Dumineca următoare.

Cluj, la 3 Martie 1938.

Episcop Iuliu.

Nr. 1775/1938

16 ani de Pontificat al Sfântului Părinte.

Sfântul Părinte, Papa Piu XI, Suveranul Pontif, împlinind 16 ani de Suprem Pontificat al cârmuirii Bisericii lui Hristos, am trimis Sanctității Sale o telegramă omagială și de filial devotament, prin care am exprimat Vicarului glorios al Eternului Rege Hristos, Părintelui Prea iubit, sănătate și îndelungată viață, pentru pacea popoarelor ce se poate realiza numai prin triumful principiilor dătătoare de viață a Sfintei Biserici.

La telegrama noastră, Prea Fericitul Părinte, a binevoit a ne răspunde, prin secretarul Său de Stat, Cardinalul Pacelli, cu următoarele:

Santo Padre grato pii, voti benedice. Pacelli.

Traducere: Sfântul Părinte recunoscător pentru urările pii, binecuvintează. Pacelli.

Comunicând acestea Veneratului Cler și credincioșilor noștri, îi invităm pe toți să primească, cu inimă neprihănită, Binecuvântarea Apostolică, a Vicarului lui Hristos și să înalțe cele mai calde rugăciuni, pentru deplina Sa sănătate.

Cluj, la 25 Februarie 1938.

Nr. 1171.

Oprirea preoților și slujbașilor bisericești de a face parte din partidele politice.

Prin Circular către oficiile protopopești, am adus din vreme la cunoștința Veneratului Cler, dispozițiile referitoare la preoțime, cuprinse în Decretul Lege Nr. 870, apărut în Monitorul Oficial dela 16 Februarie a. c.

Intrucât dispozițiile acelu Decret Lege se refer și la alte probleme pe care trebuie să le cunoască Venerații Frați, îl publicăm mai la vale în întregime:

CAROL al II-lea

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat ad-interim la Departamentul Justiției Nr. 14.422 din 16 Februarie 1938;

Văzând jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 289 din 1938;

Văzând avizul Consiliului Legislativ, secția I, Nr. 6 din 1938;

Am decretat și decretăm:

Modificarea legii pentru reprimarea unor infracțiuni contra ordinii publice și a legii pentru apărarea ordinii de Stat.

Art. 1. Se modifică cum urmează dispozițiunile din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra ordinii publice, cum și cele din legea pentru apărarea ordinii de Stat.

Art. 19 din legea Nr. 144 din 1933, se adaugă următoarele alineate:

„Se vor pedepsi cu închisoare corecțională dela 6 luni la 1 an acei care constituiesc grupuri, nuclee, cuiburi și alte asemenea formațiuni cu caracter ascuns, în scopul răspândirii unei idei politice. Cu aceeași pedeapsă se vor pedepsi și acei care prin graiu sau prin scris fac propagandă ori îndeamnă la constituirea de grupuri, nuclee, etc., ascunse sau care transmit ordinele scrise sau verbale date în scopul constituirii.

Acei care iau parte la reuniunile prevăzute la alineatul precedent vor fi pedepsiți cu închisoarea corecțională dela 1 la 3 luni“.

Art. 27, alin. 4 din legea Nr. 144/1933:

„Este interzis mersul în formațiune militară pe șosele, străzi ori piețe pu-

blice. Cei care vor contraveni acestei dispozițiuni se vor pedepsi cu închisoare corecțională dela 1 lună la 6 luni. Cu aceeași pedeapsă se vor pedepsi cei care în grupuri — pe jos, în automobile sau în tren — vor cânta arii ce ar putea fi socotite drept exprimarea unei anume manifestațiuni politice. Pedeapsa se va îndoii, dacă mersul în formațiune militară este întovărășit, de cântări ce ar putea fi socotite drept o manifestațiune politică“.

Art. 33 din legea Nr. 144 din 1933 și *art. 18* din legea Nr. 31 din 1934:

„In caz de recunoaștere a circumstanțelor atenuante, pedepsele prevăzute de această lege nu se pot reduce sub minimum fixat pentru fiecare din infracțiuni.

„Când legea prevede o pedeapsă privativă de libertate și amendă, reducerile se aplică la ambele pedepse.

„In caz de recidivă, nu se acordă circumstanțe atenuante“.

Art. 6, alin. 1, din legea Nr. 31/1934:

„Orice funcționar public, care a avut calitatea de membru al unei grupări dizolvante, calitate ce a fost stabilită conform art. 7 din prezenta lege, va fi destituit de capul autorității. Sesizarea tribunalului atrage după sine suspendarea de plin drept a funcționarului, cu pierderea salariului“.

Art. II. Înaintea de art. 22 din legea Nr. 31 din 1934, se adaugă următoarele articole:

Art. 1. — Ministerul de Interne va putea dispune închiderea hotelurilor, restaurantelor, cafenelelor, cluburilor, sau alte asemenea localuri publice dacă această măsură este cerută pentru a întări siguranța și ordinea publică, în special:

„1. Dacă ele servesc la întrunirea unui număr de persoane pentru o mișcare cu motive politice, sau pentru scopuri politice, sau pentru a prepara acțiuni violente în contra persoanelor sau proprietăților, ori în contra siguranței Statului.

„2. Dacă din împrejurări ar putea rezulta că ele ar putea fi folosite ca loc de întâlnire sau loc de scăpare pentru persoane ce ar întreprinde acțiunile arătate la punctul 1.

„3. Dacă în acele localuri se vor găsi scrieri al căror conținut intră în prevederile art. 17“.

„Art. 2. — Este interzis funcționarilor publici, membrilor clerului de orice confesiune, membrilor Corpului didactic, alții decât cei din învățământul superior, în genere tuturor acelor care primesc sub orice formă sau titlu o retribuțiune dela Stat, județ, comună, regie, casă autonomă, administrațiune comercială, direcție specială sau orice altă instituțiune publică ori așezământ al cărui buget este supus aprobării Parlamentului, Consiliului de Miniștri, Ministerelor sau autorităților speciale ce depind de Minister, consiliile județene sau comunale și autorităților bisericești, de a face parte dintr'un partid ori grupare politică, sau de a adera la acțiuni politice, ori de a lua parte la orice manifestațiuni cu acest caracter.

„Acei care fac parte dintr'un partid ori grupare politică sunt obligați a demisiona din acest partid sau grupare în termen de cel mult 7 zile dela publicarea în Monitorul Oficial al acestui decret.

Persoanele mai sus arătate sunt obligate ca cel mai târziu în 15 zile dela publicarea în Monitorul Oficial a acestui decret să declare dacă au fă-

cut sau nu parte dintr'un partid sau grupare politică și în caz afirmativ din care anume au făcut parte. Declarațiunile se vor depune șefului imediat al celui obligat a le face, care pe cale ierarhică le va trimite Ministerului de care depinde funcționarul, sau care exercită un control asupra instituțiunii unde funcționează.

Toți cei prevăzuți de alin. 1, care nu au făcut declarațiuni, vor fi destituiți din funcțiunile sau însărcinările ce ocupă. Destituirea se va face prin deciziune ministerială.

Membrii învățământului superior sunt deasemeni obligați la facerea declarațiunilor prevăzute de alin 3, sub sancțiunea prevăzută de alin. precedent.

Art. 3. — „Dacă se stabilește că persoanele arătate în primul alineat al articolului precedent fac parte dintr'un partid ori grupare politică, aderă fățiș la acțiuni politice sau iau parte la manifestațiuni cu caracter politic ministrul de care funcționarul depinde sau ministrul care exercită controlul asupra instituțiunii, cu avizul conform al Consiliului de Miniștri, va pronunța împotriva funcționarului pedeapsa destituirii.

Aceeaș pedeapsă și cu aceeaș procedură se va aplica împotriva membrilor învățământului superior cari fiind membrii ai unui partid politic, vor lua parte la manifestațiile partidului ce au fost interzise de autorități, sau care cu ocaziunea îndeplinirii funcțiunii lor se dedau la manifestațiuni politice. Destituirea în cazul acestui articol atrage după sine pierderea dreptului de pensiuine“.

Art. 4. — „Ordonanțele de neurmărire, hotărârile de achitare ale ori-

cărei instanțe judecătorești date pentru una din infracțiunile prevăzute de această lege, de legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra ordinii publice, infracțiuni, contra siguranței interioare a Statului, contra liniștei publice prevăzută de art. 323—336 din codul penal Regele Carol al II-lea, vor fi trimise în copie Ministrului Justiției de însăși instanța care le-a pronunțat. Ministrul justiției va putea ordona o cercetare în scopul de a vedea dacă achitarea nu a fost făcută cu rea credință sau dacă este urmarea unei vădite greșite apreciere a faptelor.

„Dacă ministrul justiției socotește că achitarea a fost pronunțată cu rea credință, sau că achitarea a fost urmarea unei vădite greșite apreciere a faptelor, Consiliul Miniștrilor va putea aviza la aplicarea uneia din pedepsele prevăzute de art. 173, Nr. 4, 5 și 6 din legea pentru organizarea judecătorească, magistraților care au format completul de judecată.

„Pedepsa se va aplica prin înalt decret regal.

Art. 5. — „Funcționarii publici, membrii clerului de orice confesiune, membrii corpului didactic de orice grad, în genere toți acei care primesc sub orice formă sau titlu o retribuțiune dela Stat, județ, comună, regie, Casă autonomă, administrație comercială direcție specială sau orice altă instituțiune publică ori așezământ al căror buget este supus aprobării Parlamentului, Consiliului de Miniștri, ministerelor sau autorităților speciale ce depind de ministere, consiliilor județene sau comunale și autorităților bisericești, care au fost condamnați chiar de o primă instanță pentru una din infracțiunile prevăzute de această lege, de legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra ordinii publice, contra siguranței interioare a Statului, contra

liniștei publice, prevăzute de art. 323—336 din codul penal Regele Carol al II-lea, vor fi distituiți din funcțiune prin deciziunea ministerului de care depind sau care exercită controlul în urma hotărârii Consiliului de Miniștri.

„Destituirea în cazul acestui articol atrage după sine pierderea dreptului de pensiuine“.

Art. III. Maximum și minimum de pedeapsă pentru fiecare din infracțiunile sancționate de legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice (legea Nr. 144 din 1933) și de legea pentru apărarea ordinii de Stat (legea Nr. 31 din 1934) se în-doește.

Art. IV. Ministerul Justiției va re-publica în Monitorul Oficial atât legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice, cât și legea pentru apărarea ordinii în Stat, cu modificările ce i s'au adus prin acest decret, dând numerotarea cuvenită articolelor.

Dat în București la 16 Febr. 1938.

CAROL.

Ministrul Justiției, ad-interim,

Mircea Cancicov.

Din șed. cons. 25 Februarie 1938.

Nr. 1554.

Tuturor membrilor Veneratului Cler diecezan.

În legătură cu ordinul nostru Nr. 1347 către toate oficiile protopopești am publicat mai sus și Decretul Lege Nr. 870 apărut în Monitorul Oficial Nr. 39 dela 17 Februarie a. c.

Lăsăm și pe această cale tuturor membrilor Veneratului Cler diecezan, să trimită declarațiile prevăzute în Decretul lege referitor la retragerea din partidele politice, cum li s'a comunicat și prin circularele protopopești la ordinul Nr. 1347/1938.

Cluj, la 28 Februarie 1938.

Nr. 1608.

Tuturor Oficiilor parohiale.

Se pune în vedere tuturor purtătorilor oficiilor parohiale, că pe viitor de câte ori vor cere procuri pentru împroșuări, dela acest Ordinariat, să notifice numele avocatului pe care vor să-l angajeze, știind că pe viitor, nu se vor mai elibera procuri în alb.

Avocatul de preferință trebuie să fie cel diecezan, mai ales în parohiile din regiunea Gherlei. La nici un caz nu vom elibera procuri pentru avocați streini. Intru cât e posibil ni se vor indica avocați fii ai Bisericii noastre, dar la tot cazul numai români.

Din șed. cons. 25 Februarie 1938.

Istoria creștinismului antic.

Sub titlul acesta a apărut primul volum din Istoria Creștinismului, scrisă de Mult Onoratul Dr. Zenovie Pâclișanu, membru corespondent al Academiei române. Istoria Creștinismului va apare în trei volume. Primul, numără 360 pag. Al 4-lea volum îl va forma „Istoria Bisericii române unite“.

E o lucrare istorică croită în stil mare, destinată nu numai specialiștilor ci și marelui public cult. In deosebi preoțimea noastră va avea și ea o solidă carte de știință și un puternic și bogat arsenal întru apărarea bisericii.

Domnul Zenovie Pâclișanu este azi cel mai bine pregătit dintre istoricii

bisericii noastre, iar lucrarea de față, compusă pe puternice temeuri științifice, îl va impune definitiv între istoricii Țării.

Lucrarea e scrisă într'un stil sobru și limpede, concentrat și totuși plăcut. E compusă după toate canoanele cărților de știință solide.

Vasta lucrare, după ani de studiu și muncă, apare în sprijinul material al I. P. S. Sale Episcopului Valeriu Traian Frențiu al Orăzii.

Credem, că e o datorie a fiecărui membru a clerului nostru să-și procure această lucrare. Noi lăsăm și îndemnăm ca ea să fie achiziționată și pentru Bibliotecile parohiale.

Comenzile se vor face la Episcopia română unită Oradea.

Cluj, la 17 Februarie 1938.

Nr. 1159.

Necrolog.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul Ilie c. Juga, fost paroh, protopop onorar în Arcalia (tr. Bistriței), a repausat în Domnul în ziua de 2 Februarie 1938, în anul al 77-lea al vieții și al 51-lea al preoției.

Onorat Frățile Voastre, veți aduce la altarul Domnului, rugăciunile vii îndatinate, pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 17 Februarie 1938.

Nr. 1146.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

PARTEA NEOFICIALA.**„Chipul literar“ al preotului în opera pâr. Ion Agârbiceanu**de prot. **Gavril Bichigean.**

Sunt 35 ani de când Sextil Pușcariu în broșura „Cinci ani de mișcare literară“ anunța, după iarna geroasă de atâtea veacuri, sosirea unei dulce „primăveri“ în literatura noastră. O generație de tineri scriitori se ridică, aducând cu ei un nou suflet, o nouă concepție în literatură. E generația dela „Semănătorul“ lui Coșbuc, Vlăhuța și N. Iorga și dela „Luceafărul“ lui Goga și Tăslăanu. Literatura acestor scriitori a izvorât din sufletul neamului, poartă pecetea unei desăvârșite originalități, „e născută — precum zice E. Lovinescu în „Convorbiri literare“ No. 7 din 1910 — din pământul ce-o adăpostește, deadreptul, fără nici o meșteșugire, fără nici o înrâurire străină“. Nota caracteristică a acestei literaturi e cea realistă, e adecă „aceea puternică legătură ce se află între ea și între larga viață încunjurătoare“. E etnică, dar totodată și etică, moralizatoare. „Pretutindeni găsim în ea tendința de a cuprinde viața în ce are ea mai curat, mai cinstit, fie că această viață se desfășoară astfel în Ardeal, fie că scriitorii sunt pătrunși de menirea lor moralizatoare în mijlocul unui popor cotropit de dușmani, împotriva cărora trebuie să lupte cu toate energiile sufletești rămase neștirbite“.

Vigurosul reprezentant al acestei generații, în Ardeal, e pâr. Agârbiceanu. El este unul dintre cei mai puternici prozatori ai noștri. N. Iorga, la apariția celui dintâi volum de nuvele: „Dela țară“, se declară dela început despre acest volum cu următoarele cuvinte: „Nu deschide numai speranța cu privire la talentul acelui care l-a scris, ci afirmă în chip netăgăduit acest talent“. (Semănătorul a. IV, pg. 678).

În cele peste 30 de volume pâr. Agârbiceanu urmează în literatura Ardealului pe I. Slavici și între scriitorii de astăzi e cel mai ardelean. Tot ce viața acestei provincii are mai propriu, mai caracteristic se reoglindește în opera lui. Această operă e cel mai strălucitor „document sufletesc al Ardealului dela începutul agitat de evenimente epocale, al acestui veac al XX-lea“. (Ion Breazu: Ion Agârbiceanu, în revista „Gând românesc“ a. 1933. No. 2).

Au fost și sunt în Ardealul nostru atâtea stări sociale, caractere, probleme foarte însemnate, cari au frământat sufletele românești. Luptele de rasă, dorul de libertate pentru o viață mai fericită; viața satelor noastre cu bucuriile și năcazurile ei, sunt problemele cari au ispitit pe mulți scriitori ardeleni. Nici unul însă n'a pătruns în toate fibrele această viață ardeleană ca și pâr. Agârbiceanu. „Sufletul artistului de astăzi, — zice O. Goga — trebuie să fie o biserică pentru toți. Sub bolta lui strălucitoare toate durerile au dreptul să intre, toate plângerile au dreptul să răsune. În acest templu nu se săvârșesc numai praznice, al căror farmec orbește ochiul, ci se spovedesc amărăciunile tănuite ale tuturor cari așteaptă o alinare. În această biserică e altarul frumosului și altarul înfricoșatei judecăți a dreptății eterne“. (O. Goga: „Țăranul în literatura noastră“. Viața românească, a. II. No. 12).

Trăind o parte a vieții în aierul proaspăt și curat al satelor noastre, încunjurate de frământările de luptă împotriva stăpânului străin și asupritor pentru neamul nostru, pâr. Agârbi-

ceanu a avut răbdarea să observe sufletul românesc, să-l analizeze în toate tainele lui. Sufletul artistic al lui s'a contopit cu sufletul neamului, a trăit în și cu el și l-a cuprins într'o concepție proprie, curată și frumoasă. „El aduce în fața vieții un suflet, aduce sufletul lui, aduce concepția lui, aduce idealul lui. El nu e un om pasiv, care să stea cu brațele încrucișate, ca un resemnat, în fața vieții. Ochiul lui nu numai că privește, dar și observă, sufletul lui nu numai că primește impresiuni, dar le și prelucrează: le judecă, le cerne și le selectează. E prin urmare un scriitor de cea mai superioară speță, făcând parte dintre scriitorii aceia cari *se pronunță* asupra vieții și asupra sufletului omenesc. Agârbiceanu nu-ți redă din viață, decât aceea ce are o *deosebită semnificație*, decât aceea ce poate arunca o nouă lumină asupra vieții și asupra sufletului omenesc“. (D. Tomescu: „Un talmăcitor al vieții ardelenesti“, în Răvașul, a. VII. No. 1).

Opera lui Agârbiceanu are înainte de toate o *valoare națională*. Satul românesc din Ardeal, cu oamenii lui, cu viața întreagă a lui și în toate manifestările, e reoglindită atât de minunat în această operă. O lume cu totul simplă, dar pe atât de bogată în simțire și mișcare, e zugrăvită în culorile cele mai vii și mai simpatice. Figuri de țărani: moșnegi cumiși, cari cu graiul lor dulce și legănat adorm copiii, bărbați voinici și muncitori, flăcăi vânjoși cari poartă în taină dragoste curată după fete bălane cu obrajii fragezi ca de domnișoară, în toată desfășurarea vieții sufletești a lor, în toată manifestarea credinței și obiceiului, dela leagăn până la mormânt, formează inspirația țărănească a celor mai multe romane ale păr. Agârbiceanu.

Subiectele acestor romane sunt fragmente din viața satului, din viața țărănească, cu bucuriile și frământările ei. Viața acestui sat românesc are însă și nevoile, neajunsurile și luptele pentru existență, cari cu atâta putere sunt

prinse. Sufletul său, autorul și l-a deschis mai ales suferinței, iar opera lui e o mână întinsă spre binecuvântare asupra durerilor și nenorocirilor omenesți, cari cer a fi mângăiate. „Glasul de durere“ al lui Ilie a Bumbului e totodată și al autorului. „Prea suntem noi uitați de Dumnezeu în părțile acestea, măi dragii mei. Mai sunt ele sate, dar așa ticăloșite puțin mai afli... În așa sat orice nădrăgar străin e domn și Măria Sa. Și noi ne plecăm grumazii îngenunhind ca vitele. Eu am umblat în multe părți și am văzut multe sate, dar așa ca la noi nu mai afli.“ (Dela țărăng. 9).

Nu voiesc să întru amănunțit în viața satului românesc, descrisă atât de plastic de păr. Agârbiceanu. Voiu atinge-o în legătură cu subiectul ales. Las însă cuvântul d. Iorga, care în vol. II al „Literaturei române contemporane“, pg. 179, între altele spune: „In nuvelele lui Agârbiceanu o dramă de sărăcie a Românului ardelean, fie el și popă. Și e înțelepciunea mocnită cu care el dă lupta și infruntă greutatea, e în locul unde se poate vădi mai bine, în mijlocul nevoilor dintre străini, filosofia unei rase de suferință, dar fără impunerea la care a ajuns elementul din țara domnită și boierită de ai săi.

În conflictul dintre lupta pentru existența vieții proprii și lupta pentru ridicarea sufletească, opera păr. Agârbiceanu ne înfățișează altă valoare și anume pe cea *morală*. Scrierile ei sunt clădite pe un temei evanghelic, au o teză morală. „Puterea distructivă a păcatului, suveranitatea conștiinței curate, inuanitatea vieții materiale față de frumuseța celei spirituale, trăire întru adevăr: iată tot atâtea teme, cari se incarnează mai mult sau mai puțin viu în personagiile lui Ion Agârbiceanu. Ele se pot reduce la una singură; dualitatea carne-spirit, în care cel din urmă lasă biruitor sau se răzbună când e călcat în picioare“. (I. Breazu: „Ion Agârbiceanu“, în Gând românesc No. 2 din 1933).

Stâlpii culturali și totodată și „reprezentanții luptei seculare de conservare națională“ ai satelor noastre, sunt preotul și învățătorul. Asupra celui dintâi pâr. Agârbiceanu își îndreaptă toată atenția.

Icoana adevărată a preotului în literatura noastră a fost zugrăvită de foarte puțin scriitorii. Între aceștia, în trecut ca și astăzi, scriitorii de valoare, pe preot ni-l prezintă în lumină puțin clară. Trecând peste trivialitățile anecdotelor lui Speranță, sau „Isprăvile lui Păcală“ de P. Dulfu, autori însemnați, ca Zamfirescu, premiați de Academia română, ca Sadoveanu, caută să-și bată joc de aceasta figură luminoasă a statului. Astăzi, un T. Arghezi și D. Stanciu, prin maculatura lor scârnavă voiesc să-și justifice răspopia lor.

Zugravul maestru și tâlmăcitorul înțelegător ai vieții preoțești îl găsim însă în pâr. Agârbiceanu. El însuși preot, trăind mult în liniștea satului, încunjurat de turma, pe care cu drag a păstorit-o, cugetând în taină asupra Tainei mărețe, care i-a fost încredințată, și-a format pe deplin o concepție, prin care cu atâta măiestrie reabilitează pe preot „ca chip literar“, — vorba pâr. I. G. Savin: „Figuri din biserică“, în Cuvântul a, 1922, Nr. 5—7).

„Dintre toate carierele — ne spune pâr. Agârbiceanu — cea preoțească pretinde mai îngrabă să ai atitudini bine definite în fața vieții.

(va urma).

Croitorie modernă

pentru
preoți și civili

Iosif Bunea

Str. Regina Maria, No. 10. — Cluj.

Aviz.

Se aduce la cunoștința veneraților Frați, că prin cumpărarea tipografiei „Todoran“ din Gherla, Eparhia noastră a ajuns stăpână pe o tipografie, provăzută cu un bogat depozit de litere din toate caracterele și cu cele mai moderne mașinării, fiind astfel noua:

„TIPOGRAFIE DIECEZANĂ“

în plăcută situație, de a putea executa urgent și cu promptitudine orice lucrare de artă grafică: imprimare de cărți reviste, tipărituri, afișe, anunțuri de logodnă și cununie, bilete de vizită, necroloage etc.

Tipografia mai dispune și de o „Compactorie“ provăzută și ea cu toate mașinăriile necesare, executând dela cele mai simple, până la cele mai luxoase lucrări de compactorie, pe lângă cele mai convenabile prețuri.

Venerații Frați, sunt rugați stăruitor, a sprijini aceste instituții diecezene prin prețioasele lor comande, cari sunt a se adresa la „Librăria Diecezană“ din Str. Dima 1 — carea încă este sub reorganizare pe baze moderne — ori în localul Tipografiei, Reg. Maria 10, precum și prin recomandarea lor, în cercul credincioșilor și cunoscuților.

O cerem aceasta cu atât mai vârtos, că considerăm de o datorie a conștiinței, sprijinirea instituțiilor proprii.

Direcțiunea.

„CONCORDIA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII ÎN GHERLA.

Inscrisă în Registrul Bancar sub nr. 992 din 1934.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „CONCORDIA“ societate pe acții în Gherla, conform dispoziției §-ului 18 din statute, se invită la

a XXVII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Gherla, la 14 Martie 1938 la 10 ore înainte de amiază în localul institutului, iar în cazul, dacă în acest termen nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, adunarea se va ținea la 21 Martie 1938.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și a Cenzorilor.
2. Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație și a Cenzorilor de gestiunea anului 1937.
3. Alegerea a 9 membrii în Consiliul de Administrație pe 6 ani, a unui cenzor și a supleanților pe un an.

La adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte în registrul acționarilor ca atari și cari cel puțin cu o zi înainte de deschiderea adunării generale și-au depus la cassa institutului, ori pe lângă revers la alte institute, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Gherla, la 16 Februarie 1938.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

ACTIVE	Bilanț la	31 Decemvrie 1937	PASIVE	
Cassa : Numerar efectiv —	196564—		Capital social — — —	2000000—
Disponibil la bănci în țară	1119300—		Fonduri de rezervă :	
Portofoliu de titluri : Titluri			a) Rezervă statutară —	440 839—
rom. în portofoliu			b) Alte fonduri — — —	94.186—
a) Efecte publice cu venit fix v. n. 5000 r. r. 3000			535.025—	
b) Acțiuni necotate cu venit			Fonduri de amortisment :	
variabil — — — " " 50000 " " 46000	49000—		Pentru creanțe dubioase	179.967—
Portofoliu de scont : plătit			Fond de pensii al funcționarilor	416.463—
în țară			Depuneri spre fructificare :	
a) Cambii fără garanții în			Depuneri vechi reduse prin	
portofoliu — — —	70.800—		aranjament — — —	1295.109—
b) Cambii garantate cu			Creditori :	
ipotecă în portofoliu —	82.400—	153200—	Creditori reduși (rate întâr-	
Debitori : din țară beneficiind			ziate) din țară — — —	282.129—
de legea conversiunii din 1934			Conturi diverse (creditoare)	1.868.324—
(cota redusă) în portofoliu	3530743—		Beneficiul net :	
Imobile :			Beneficiul anului curent	255—
a) Pentru uzul propriu —	1130000—			
b) Alte imobile — — —	390383—	1520383—		
Conturi diverse — — —		8075—		
		6577265—		6577265—

Conturi de ordine

Cauțiuni statutare — — — — — 1583250 Deponenți de cauțiuni statutare — — — — — 1583250—

DEBIT	Contul profit	și pierdere	CREDIT
Cheltuieli de administrare :		Report din beneficiile anului	
a) Salarii și indemnizații	102800—	precedent — — — —	971—
b) Diverse	38193—	Dobânzi încasate :	
Impozite — — — —	15036—	a) Dela portofoliu scont	9560—
Diferențe de curs la portofoliu de titluri — —	4000—	b) Dela debitori — — —	124303—
Beneficiul net :		Venitul portofoliului de titluri :	
Beneficiul anului curent —	255—	din cupoane exigibile —	450—
		Venitul imobilelor — —	25000—
	160284—		160284—

Gherla, la 31 Decemvrie 1937.

Teodor Morariu
director executiv

Pentru contabilitate
Augustin Pinte
expert contabil

Consiliul de Administrație :

Ion Agârbiceanu Dr. Victor Bojor Dr. Octavian Domide Grigore Pop
președinte v. președinte

Dioniziu Vaida Dr. Andrei Macaveiu Dr. Titus Malaiu Dr. Ștefan Pop

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Gherla, la 10 Februarie 1938.

Consiliul de Cenzori :

Aurel Pop Demetriu Rusu David Deacu Atanasiu Pașcu Ioan Morariu
contabil autorizat

„ȚĂRANUL”
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII S. A. GHERLA, JUD. SOMEȘ
Înscris în Registrul Bancar sub No. 1047 din 1934. Capital social: 5.000,000 Lei, complet vărsat.
Rezerve: 933.276 Lei.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „ȚĂRANUL“ s. a. Gherla
— în conformitate cu §-ul 16 din statute — sunt invitați la

a XII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în localul institutului din Gherla la 21 Martie
1938, ora 15, cu următoarea

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ordine de zi:

1. Constituirea adunării generale.
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație și a Consiliului de supraveghere asupra exercițiului 1937.
3. Aprobarea bilanțului. Descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de supraveghere de gestiunea anului 1937.
4. Alegerea Consiliului de administrație și a Consiliului de supraveghere.
5. Eventuale propuneri.

Direcțiunea

